

Standard zanimanja **OPERATER** za CNC mašine

BANJA LUKA, 2016. GODINE

STANDARD ZANIMANJA

Naziv porodice zanimanja	<i>Mašinstvo i obrada metala</i>
Naziv zanimanja	Operater za CNC mašine
Nivo	<i>III</i>

I dio:

1. Opis zanimanja

Operater za CNC mašine radi u metaloprerađivačkoj, drvnoj, hemijskoj, prehrambenoj, brodogradnji, autoindustriji i drugim industrijskim granama.

Operater za CNC mašine radi uglavnom u neposrednoj proizvodnji, na poslovima izrade proizvoda, koristi mjernu opremu (pomično mjerilo, dubinometar, mikrometar, komparater, šablone, ostala mjerila) i alate.

Prilikom rada priprema, prati, nadzire proces rada mašine, kontroliše kvalitet proizvoda i održava CNC mašinu. Obavlja poslove unosa podataka, ručno ili putem nekog drugog nosača podataka.

Provodi mjere zaštite na radu/protivpožarne zaštite i zaštite životne sredine.

Da bi obavljao navedene poslove *Operater za CNC mašine* treba da ima opštu tjelesnu i psihofizičku sposobnost, dobru spretnost ruku i prstiju, dobar vid, sluh i sposobnost predočavanja prostornih odnosa.

Osjećaj odgovornosti, tačnosti i preciznosti od izuzetne je važnosti za navedeno zanimanje.

2. Grupe poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	- Aktivnosti
Analiza, planiranje i organizacija rada	Organizovanje vlastitog rada	<ul style="list-style-type: none"> - Proučavati u saradnji sa tehničkom pripremom tehničko-tehnološku dokumentaciju novih proizvoda - Preuzimati tehničko-tehnološku dokumentaciju
Priprema radnog mjesta	Pripremanje radnog mjesta i preuzimanje alata i materijala	<ul style="list-style-type: none"> - Preuzimati radni nalog - Provjeravati energetske vodove - Preuzimati sirovinu, poluproizvod i alate
	Pripremanje mašina, uređaja i opreme	<ul style="list-style-type: none"> - Pregledati vizuelno mašine - Čistiti mašine - Provjeravati i podmazivati sistem za hlađenje - Provjeravati adekvatnost i funkcionalnost alata
Operativni poslovi	Proučavanje tehničko – tehnološke dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Razmatrati radni nalog - Pregledati tehničke crteže - Odabirati propisane alate - Razmatrati plan stezanja obradaka - Razmatrati redoslijed operacija tehnološkog procesa - Pregledati programski list
	Pokretanje mašine	<ul style="list-style-type: none"> - Uključivati mašine - Pokretati agregate - Poništavati ranije naredbe/resetovati - Dovoditi sve agregate u polazne položaje

	Priprema procesa obrade	<ul style="list-style-type: none"> - Preuzimati i unositi program za izradu proizvoda - Postavljati / stezati i umjeravati alat - Stezati obratke / umjeravati nule radnog komada - Podešavati potrebne režime rada - Provjeravati geometrijske karakteristike obratka - Provjeravati funkcionalnost pomoćnog i glavnog kretanja - Izvoditi simulaciju procesa
	Realizacija procesa obrade	<ul style="list-style-type: none"> - Pokretati proces obrade - Uključivati / isključivati transportne i manipulativne uređaje - Uključivati / isključivati uređaje za odvod strugotine i prašine - Uključivati / isključivati uređaje za hlađenje i podmazivanje - Pratiti i vršiti korekciju režima obrade - Pratiti rad senzora - Pratiti / provoditi kontrolna mjerenja - Odlagati gotove proizvode - Isključivati sve uređaje i agregate
Administrativni poslovi	Popunjavanje potrebne dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Popunjavati radni nalog - Popunjavati izdatnice/povratnice - Evidentirati greške u tehnološkoj dokumentaciji
	Praćenje i vođenje propisane dokumentacije	<ul style="list-style-type: none"> - Evidentirati broj radnih komada - Evidentirati vremena izrade - Pratiti i evidentirati termine periodičnog održavanja - Voditi evidencije o vremenima rada alata - Voditi evidencije kvarova i zastoja

Komunikacija i saradnja sa drugima	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa službama iz kolektiva	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijati poslovnu saradnju sa nadređenim, saradnicima i pomoćnim osobljem - Učestvovati u rješavanju problema u realizaciji radnih zadataka
	Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa radnim kolegama	<ul style="list-style-type: none"> - Učestvovati u timu za izradu radnih zadataka - Informisati pravovremeno saradnike o promjenama na radnom mjestu
Osiguranje kvaliteta	Osiguranje ulazne kontrole	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolisati vizuelno materijale/poluproizvode - Mjeriti dimenzije repromaterijala - Kontrolisati vizuelno ispravnost/funkcionalnost alata
	Osiguranje kvalitete tehnološkog procesa	<ul style="list-style-type: none"> - Pratiti radne uslove koji mogu uticati na kvalitet proizvoda - Slijediti propisani redoslijed operacija - Provoditi kontrolna mjerenja po fazama proizvodnje - Provjeravati zadate mjere - Provjeravati kvalitet obrade - Vršiti korekciju mjera i kvaliteta obrade proizvoda
	Osiguranje kvaliteta proizvoda	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrolisati mjere obratka/proizvoda - Kontrolisati funkcionalnost proizvoda - Pregledati kompletnost prateće dokumentacije
Zaštita zdravlja i životne okoline	Provođenje mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite	<ul style="list-style-type: none"> - Koristiti mjere i sredstva zaštite na radu - Provoditi mjere protivpožarne zaštite - Nadzirati stanje energetske postrojenja i vodova (posuda pod pritiskom, električnih vodova, plinskih i uljnih instalacija)
	Provođenje mjera zaštite životne sredine	<ul style="list-style-type: none"> - Provoditi mjere odlaganja otpadnog materijala - Provoditi mjere zaštite životne sredine u skladu sa važećim propisima

3. Poželjni stavovi

Operater za CNC mašine efektivno koristi radno vrijeme, preuzima odgovornost za svoj rad, ispoljava pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad, iskazuje sklonost za timski rad, pokazuje spremnost za preuzimanje inicijative i snalaženje u novim situacijama. Treba da ima razvijen smisao za sklad, proporcije, preciznost, efikasnost i konceptualno razmišljanje.

Ispoljava pozitivan odnos prema primjeni mjera zaštite na radu, mjera protivpožarne zaštite, značaju očuvanja i zaštite životne sredine kao i prema profesionalno etičkim normama i vrijednostima.

Pokazuje spremnost za razvoj preduzetničkog duha i građanske kompetencije.

Pokazuje spremnost za cjeloživotno učenje, primjenu i sticanje novih znanja, učenje stranih jezika i primjenu savremenih tehnologija s posebnim akcentom na praćenje razvoja IT tehnologija (namjenskog softvera i hardvera) i CNC mašina.

4. Radno okruženje i uslovi rada

Operater za CNC mašine, u kompanijama mašinske obrade, radi u pogonima održavanja i proizvodnje mašinskih dijelova i uređaja. Osoba u ovom zanimanju samostalno obavlja poslove i radne zadatke rukovanja klasičnim i numerički upravljanim alatnim mašinama u proizvodnji kao i izradi mašinskih dijelova.

Operater za CNC mašine uglavnom radi u zatvorenom prostoru. Radno vrijeme u cijelini provodi u umjetno osvijetljenom prostoru.

U radnom okruženju moguće je povišen intenzitet zračenja, otpadnih čestica materijala u vazduhu, koncentracije štetnih isparenja i buke.

Radni položaj tijela je stojeći.

Neophodna je primjena propisanih mjera i sredstava zaštite na radu.

Zdravstvena sposobnost operatera za CNC mašine periodično se provjerava.

5. Povezanost sa ostalim zanimanjima

Zanimanju *Operater za CNC mašine* su bliska zanimanja (imaju zajedničke - generičke stručne kompetencije): obrađivač metala rezanjem, stolar, mašinski tehničar, mašinski tehničar za kompjutersko konstruisanje, tehničar za mehatroniku, programer za CNC mašine, tehničar finalne obrade drveta (za CNC mašine).

Zanimanje *Operater za CNC mašine* je povezano sa zanimanjima koja su vezana za radna mjesta: menadžmenta, inženjera različitih profila, tehničara različitih profila, svih zanimanja koja u svom radu koriste CNC tehnologije, pomoćnog osoblja i osoblja na održavanju.

II dio:

IDENTIFIKACIJA STRUČNIH KOMPETENCIJA (znanja, vještina i stavova)

Za uspješno izvođenje poslova / zadataka / aktivnosti, opisanih u *dijelu I*, potrebna su znanja, vještine i lične kompetencije (stavovi):

Znanje - lice mora znati da:	Vještine - lice mora biti sposobno da:	Lične kompetencije
<u>Organizovanje vlastitog rada</u> <ul style="list-style-type: none"> - Identifikuje elemente tehničko-tehnološke dokumentacije - Definiše pravila tehničkog crtanja - Razlikuje osobine materijala	<ul style="list-style-type: none"> - Izvede identifikaciju elemenata tehničko-tehnološke dokumentacije - Primijeni pravila i načela tehničkog crtanja - Prepozna vrste materijala	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Efektivno koristi radno vrijeme</i> - <i>Preuzme odgovornost za svoj rad</i> - <i>Racionalno koristi resurse</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju tehničke i funkcionalne ispravnosti opreme i sredstava za rad</i>
<u>Pripremanje radnog mjesta i preuzimanje alata i materijala</u> <ul style="list-style-type: none"> - Objasni pojam i način pripreme radnog mjesta - Definiše karakteristike materijala - Definiše karakteristike alata - Prepozna vrste energetskih vodova - Prepozna funkcionalnu ispravnost mašine	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni pravila / postupke pripreme i održavanja radnog prostora, alata i materijala - Odabere adekvatan način čišćenja radnog mjesta - Odabere potrebne materijale - Odabere potrebne alate - Napravi vizuelni pregled energetskih vodova - Napravi vizuelni pregled stanja mašine	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Iskaže sposobnost i smisao za sklad i proporcije</i> - <i>Iskaže sposobnost za timski rad i kooperativnost</i> - <i>Pokaže spremnost za preuzimanje inicijative i snalaženja u novim situacijama</i>

<p><u>Pripremanje mašina, uređaja i opreme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak pripreme i čišćenja mašine - Opiše elemente energetskih i radnih vodova mašine - Objasni osnovne karakteristike i primjenu alata, pribora, mjernih instrumenata i zaštitne opreme 	<ul style="list-style-type: none"> - Izabere pravilne postupke čišćenja mašine - Napravi pregled sistema za hlađenje i podmazivanje - Pripremi smjesu za hlađenje i podmazivanje - Odabere potrebne alate - Izvede zamjenu reznog dijela alata 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema primjeni mjera zaštite na radu i mjera protivpožarne zaštite</i> - <i>Ispolji pozitivan odnos prema značaju očuvanja i zaštite životne sredine</i> - <i>Pokaže spremnost za cjeloživotno učenje, sticanje novih znanja i primjenu savremenih tehnologija</i>
<p><u>Pokretanje mašine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupak pokretanja mašine i agregata - Opiše postupak resetovanja naredbi - Definiše polazne položaje agregata 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvede postupak pokretanja mašine i agregata - Izvede postupak resetovanja naredbi - Provede postupak dovođenja agregata u polazni položaj 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Pokaže spremnost za razvoj preduzetničkih vještina i građanskih kompetencija</i>
<p><u>Proučavanje tehničko – tehnološke dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše elemente radnog naloga - Definiše pravila tehničkog crtanja - Navede osnovne karakteristike alata - Identifikuje način stezanja obradaka - Prepozna redoslijed operacija tehnološkog procesa - Definiše elemente programskog lista - Definiše elemente CNC programiranja 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvrši uvid u sadržaj radnog naloga - Primijeni pravila tehničkog crtanja - Izvede odabir propisanih alata - Prati propisani način stezanja obradaka - Prati opisani redoslijed operacija tehnološkog procesa - Izvrši uvid u elemente programskog lista - Primijeni pravila CNC programiranja 	

<p><u>Priprema procesa obrade</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše načela korištenja računara u proizvodnim procesima (CAD/CAM) - Definiše elemente stezanja i umjeravanja alata - Definiše način stezanja obradaka i umjeravanja nule radnog komada - Identifikuje potrebne režime rada - Definiše geometrijske karakteristike obradaka - Identifikuje uređaje za glavno i pomoćno kretanje - Definiše način izvođenja postupka simulacije 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvrši unos novih ili koristi postojeće programe - Primijeni postupke stezanja, umjeravanja alata i obradaka i izvrši njihovo podešavanje - Provede postupak primjene ili korigovanja režima obrade - Manipuliše uređajima za glavno i pomoćno kretanje - Provede proces simulacije unesenog programa 	
--	---	--

<p><u>Realizacija procesa obrade</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše postupke mašinske obrade - Opiše transportne i manipulativne uređaje - Definiše uređaje za odvod strugotine i prašine - Opiše princip rada uređaja za hlađenje i podmazivanje - Definiše režime obrade - Definiše vrste i funkciju senzora - Opiše tolerancije oblika i položaja - Izabere adekvatne postupke kontrolnih mjerenja - Opiše postupak pravilnog odlaganja proizvoda - Opiše postupak isključivanja uređaja i agregata 	<ul style="list-style-type: none"> - Provede propisani proces mašinske obrade - Koristi transportne i manipulativne uređaje - Provjeri funkcionalnost uređaja za odvod strugotine i prašine - Primijeni postupak hlađenja i podmazivanja - Podesi parametre režima obrade - Provjeri funkcionalnost senzora - Provodi kontrolna mjerenja - Utvrdi tačnost propisanih mjera - Provodi pravilno odlaganje gotovih proizvoda - Primijeni propisane postupke isključivanja i uključivanja uređaja i agregata 	
--	--	--

<p><u>Popunjavanje potrebne dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše način popunjavanja radnog naloga - Identifikuje elemente radne i tehničko-tehnološke dokumentacije - Prepozna greške u tehničko-tehnološkoj dokumentaciji 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi elemente radnog naloga - Primijeni propisane tehnike unosa podataka u radnu dokumentaciju - Evidentira greške u tehnološkoj dokumentaciji 	
<p><u>Praćenje i vođenje propisane dokumentacije</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše broj radnih komada i vremena izrade - Opiše postupak periodičnog održavanja - Navede vremena izrade - Navede vremena rada alata - Navede kvarove i zastoje 	<ul style="list-style-type: none"> - Prikaže broj radnih komada i vremena izrade u propisanoj dokumentaciji - Provede pregled prema planu održavanja - Prikaže termine i provedene mjere periodičnog održavanja - Napravi pregled vremena izrade i rada alata - Napravi pregled kvarova i zastoja 	
<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa službama iz kolektiva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše načine komunikacije sa službama iz kolektiva - Prepozna načine za rješavanje problema u realizaciji radnih zadataka 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni principe pravilne komunikacije u skladu sa organizacionom strukturom - Odabere način rješavanja problema u realizaciji radnih zadataka 	

<p><u>Uspostavljanje kvalitetne komunikacije sa radnim kolegama</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše elemente timskog rada - Definiše značaj pravovremenog informisanja saradnika 	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostavi pravilan odnos sa nadređenima i saradnicima - Koristi stručnu terminologiju 	
<p><u>Osiguranje ulazne kontrole</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiše ispravnost materijala/poluproizvoda - Definiše dimenzije i karakteristike repromaterijala - Kratko opiše funkcionalnost alata 	<ul style="list-style-type: none"> - Prepozna vrste i kvalitet ulaznih materijala - Napravi pregled dimenzija repromaterijala - Primijeni propise i procedure za ulaznu kontrolu - Primijeni tehnike mjerenja - Utvrdi ispravnost i funkcionalnost alata 	
<p><u>Osiguranje kvalitete tehnološkog procesa</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše radne uslove - Definiše redoslijed operacija tehnološkog postupka - Kratko opiše postupke kontrolnih mjerenja - Opiše princip rada mjernih instrumenata - Opiše način korekcije mjera - Definiše kvalitet obrade 	<ul style="list-style-type: none"> - Uporedi stvarne i propisane radne uslove - Primijeni propisane procedure i pravila tehnološkog postupka - Primijeni postupke kontrolnih mjerenja - Provodi postupke i procedure za provjeru kvaliteta obrade - Modifikuje parametre obrade u skladu s rezultatima provedenih kontrolnih mjerenja 	
<p><u>Osiguranje kvaliteta proizvoda</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše mjerne veličine i postupke mjerenja - Prepozna tačnost mjera i funkcionalnost proizvoda - Definiše sadržaj prateće i tehnološke dokumentacije proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni postupke mjerenja - Detektuje greške gotovog proizvoda - Utvrdi kompletnost prateće radne i tehnološke dokumentacije 	

<p><u>Provođenje mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definiše mjere i sredstva zaštite na radu - Opiše značaj mjera protivpožarne zaštite - Identifikuje energetska postrojenja, radne i energetske vodove 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvrdi ispravnost sredstava zaštite na radu - Primijeni mjere zaštite na radu - Utvrdi ispravnost sredstava protivpožarne zaštite - Primijeni mjere zaštite od požara - Utvrdi ispravnost energetske i radne vodova 	
<p><u>Provođenje mjera zaštite životne sredine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kratko opiše mjere i načine odlaganja otpadnog materijala - Definiše mjere zaštite životne sredine u skladu sa važećim propisima 	<ul style="list-style-type: none"> - Primijeni mjere odlaganja otpadnog materijala - Primijeni mjere zaštite životne sredine 	

<p>Članovi radne grupe za izradu standarda zanimanja</p>	<p><i>Radnu grupu za izradu standarda zanimanja formirala <u>Agencija za POiS obrazovanje</u> na zahtijev kantonalnog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK-a u saradnji sa GIZ-om u projektu uvođenja dualnog obrazovanja.</i></p> <p><u><i>Privreda:</i></u></p> <p>Alija Hujdur, dipl.ing. mašinstva - Maoles d.o.o, Mostar Mario Zovko, magistar strojarstva - SIK, Mostar; Srednja strojarska škola Fausta Vrančića, Mostar Ahmet Junuzović, dipl.ing. mašinstva – UNIS Tvornica štampanih ploča, Mostar</p> <p><u><i>Obrazovanje:</i></u></p> <p>Ahmet Pelko, dipl.ing. mašinstva - direktor JU Srednja mašinsko-saobraćajna škola, Mostar Vesna Jevtić, prof.pedagogije i psihologije - JU Saobraćajna i elektro škola, Doboj Josip Perković, dipl.ing. strojarstva - Srednja strukovna škola Silvije Strahimir Kranjčević, Livno</p> <p><u><i>Agencija za POiS obrazovanje, PJ za SSO:</i></u></p> <p>Dragana Graonić, dipl. pedagog - zamjenica direktorice Agencije za POiS obrazovanje i rukovodilac PJ za srednje stručno obrazovanje Dušan Sarajlić, dipl. ing. - šef odsjeka za VETIS, obrazovanje odraslih i cjeloživotno učenje</p>
<p>Datum izrade standarda zanimanja</p>	<p>2016. godina</p>
<p>Predlagač standarda zanimanja</p>	<p>Radna grupa</p>